

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות יג.

עין משפט נר מצוה

מו א מיי פ"ח מהל'
תשובה מהל' א:
מו ב מיי ספ פ"ח הלכה
ד:
מו ג מיי ספ הל' א
ופ"ג מהל' שגגות
הלכה י:
ג ד מיי פ"ח מהל'
תשובה מהל' ג ופ"ג
מהל' שגגות סס:

רבינו הגנאל

המשתלח
ואוקימנא למתני' בעבר
על מצות עשה ולא עשה
תשובה אלא עומד במדרו
ורבי' היא דתניא אפי' עשה
שלא עשה תשובה יוה"כ
מכפר עליו חוץ מפורק
עול ומגלה פנים בתורה
דבר רבי ורבנן פשוטים
הם. ואקשי' ומי מצית
אם יחזור בתשובה כו'.
דבר רבי ורבנן פשוטים
הם. ואקשי' ומי מצית
אם יחזור בתשובה כו'.
המשתלח בשאר עבירות
ומתני' ר' יהודה היא
מכלל דרישא נמי ר'
יהודה היא. ופרקי רב
יוסף מתיב' כולה רבי היא
וסיפא סבר לה כו' יהודה.
ורבי' יהודה רביה. ורבי
תלמיד הוא. ואמר ליה
דוקא קא אמרת. א"ל רב
דוקא דוקא קמינא. דרבי
סבר לה כו' יהודה רביה
דשעיר המשתלח בשאר
עבירות וזוהי טומאת
מקדש וקישיו מכפר על
הכל. ור' יהודה לא סבר
לה כרבי דיהו"כ מכפר
אפי' על שאינן שבין.
דקוני סתמא בתורת
כהנים יהוה ספרא כי
יהו"כ אינו מכפ' אלא על
השבין שאמר אך בעשור
לחדש וגו' וקיימא לן
אכין ורקין מיעוטין. ואינו
והוא דתניא אפי' לא שב
אינו מתכפר לו בעבירה
שעבר יום הכפורים דאי
לא תימא הכי כרת
דמכאבי ביום הכפורים
לית ליה לרבי. ודחינן
כרת (לר') דיהו"כ (היכי)
[הכי] משכחת לה. כגון
דאכיל בליילא או עבד
עבירות ומית דלא סליק
עמוד השחר לכפורי ליה.

בעומד במדרו. הקשה הר"ר שלמה מדרי"ש דצפרק צתרא
דיומא (דף פה: וסס) אמרין מיתה ויום הכפורים
מכפרים עם התשובה עם התשובה אין צפני ענמו לא הא מני
ללא כרבי והא לא אחיא אפילו כרצונן דלית להו דמיתה בלא תשובה
מכפרת צשאר עבירות ללאו הכן
שלשה יש לומר להכיל לא קאמרי
רצונן דמיתה ממרקת אלא עם
היסורין והדינין שדינין אותו לאחר
מיתה וע"י כך אינו נכרת לעולם
הנא אכל עם התשובה מיתה ממרקת
לגמרי שאין נדון עוד ציסורין לאחר
מיתה אכל לרבי מיתה ויהו"כ בלא
תשובה ממרקת לגמרי צשאר עבירות
והשתא אחי שפיר כרצונן:

שאיין מבפריין ע"ה המיד. פירש
צקונטרס רוצ חטאות
ואשמות אין מכפרין על המזיד אלא
אשם שפחה מרופה ואשם נזיר טמא
ואשם שזבע הפקדון וחטאת
לשבעת העדות ואל"ת ונגמר מהנהו
שמכפר ען הדון כשוגג וי"ל דליכא
למפרך שן אין מכפר על חייבי
כרימות ומייבי מיתות צ"ד:

הוא יאיר ומכפר ע"ה המיד. ואל"ת
נימא דיוה"כ לא יכפר על
המזיד מידי דהוה חטאת ואשם וי"ל
דקרא דיוה"כ הוא איכא למי"ד דמשמע
אפי' אינן שנים וכ"ע מודו דמרבין
צמוז ועוד דלדרכה נילף משעיר
הנעשה צפנים שמכפר על המזיד:
לא קראו מקרא קודש. פירש
צקונטרס שלא קיבלו עליו
צנרכותיו לומר מקדש ישראל ויום
הכפורים ואין נראה דלא אשכחן
צרכות ציום הכפורים דליהו
לאורייתא ונראה לר"ם קראו מקרא
קודש שמוזר צצ"ד קדושה וצוה
ממלאכה צשזיל קדושת היום ולא
קראו מקרא קודש שאינו שובת מממת
קדושת היום אלא מחמת שמתעלל
לעשות מלאכה: **תלמוד לומר**
יום כפורים הוא מכל מקום. מיתה
דלמא צעשה תשובה איירי ועלולם
סבר תנא דליתו מכפר אלא על השצין:
דאי לא תימא הכי. ואם תאמר
למה לו חלק לנחש דס"ד
השתא דידיעין מסברא דכרת דיום
הכפורים לרבי לית ליה וי"ל דהמ"ל
ולטעמין או שמה אינרטיך אך אפי'
חזר צו מעבירה אלא שמעט צכפרה
שאינו רוצה שיום הכפורים יכפר:
דעבד סמוך לשקיעת החמה.
אכל לאחר שילוח שעיר
לא מני לאוקומה שהוא מכפר כל
היום ואף על גז דמשמע לעיל
(דף ס: מ) שאין קרבנות מכפרין על
עבירות של אח"כ אפילו צו ציום
דאמר נפקא מינה לטומאה שאירעה
צין זה לזה שאני שעיר המשתלח
דכתיב ציה כי ציום הזה יכפר
עליכס לטוהר אולם מכל חטאתיכס
משמע דכל היום יכפר אי נמי

בעומד במדרו. ללא עזר תשובה. ודקשיא לך זכח רשעים תועבה
מתני' רבי היא דאמר יוה"כ מכפר על שאינן שצין והאי קרא מוקי
לה צשאר יומי: **פורק עול.** כופר בעיקר: **מגלה פנים צבורה.**
בל על דברי תורה צבוטפא וצגולו עזות פניו כגון (סנהדרין דף טז ע):
מנשה שהיה יושב דורש צלגדות של
דופי לא היה למשה לכתוב אלא
ומנע היתה פלגש (ו) וילך רחובן ציני
קציר חטים (בבב"ב ט:). **צריט.** צשר
מילה: **דבר ה' צוה זה הפורק עול.**
צציה דיצור ראשון שאמר צסיני
אנכי ה' אלהיך (שמות ט) שלא שמעו
אותו אלא מפי הצבור (ו) **ומגלה פנים.**
מדלפקיה קרא צלשון צציון וזה צוה
דברי תורה הוא: **זה הפורק עול ומגלה פנים בתורה**
צצשר. שהיא מנזה יחידית: **לא**
אמרתי אלא צזמן שעונה צה. אלא
צשאינו צז קאי קרא. וצהנך מלת
הוא דגלי לן אף לאחר יוה"כ הא
צשאר אפי' שאינו צז יום הכפורים
מכפר: **ורצונן.** דלית להו נמי צשאר
עבירות דאין יוה"כ מכפר על שאינן
שצין אמרי לך הא דגלי לן קרא
צהנך מלת להו צציה"כ איירי אלא
הכרת תכרת דקאמר תכרת לעולם
הנא שאף מיתה אינה ממרקת על
שגל הללו בלא תשובה אכל שאר
עבירות בלא תשובה נמי מיתה
ממרקת אחר בלא הכפורים אכל
יוה"כ בלא מיתה לא: **ששם עשה**
פסוזה. ואין עונה צה מיתה ממרקת
אף על שגל הללו ולא תכרת לעולם
הנא: **אחד ישראל וכו'.** מתכפרים
משאר עבירות צשעיר המשתלח:
ומאן איס ליה האו צכרה. דכהניס
מתכפרין צמשתלח: **רבי יהודה.**
לקמן צהאי פירקא [ע"ב]: **אכל ר' יהודה**
לא סבר לה כרבי. שהיא יוה"כ מכפר
על שאינן שצין אלא אחרי מתניתין
אליביה: **או דלמא.** רבי יהודה נמי
כרבי סבר לה ומתניתין רבי יהודה
נמי והאי דלא אמר רבי יהודה היא
וסבר לה כרבי אורחא דמילתא שייך
טפי למימר רבי היא וסבר לה כר'
יהודה רביה ולא למימר רבי יהודה
היא וסבר ליה כרבי תלמידה: **דוקא**
קאמינא רבי סבר לה כרבי יהודה.
צשעיר המשתלח דע"כ מתניתין רבי
היא כדאוקימנא מדקמני יוה"כ מכפר
על שאינן שצין אכל ר' יהודה לא
סבר ליה כרבי דמניא אין יוה"כ מכפר
על שאינן שצין לרבי יהודה: **חטאות**
ואשמות אין מכפרין אלא על השצין.
דכתיב (צמדכ"ה) והמוזרו את חטאתס
וגו' (ויקרא ה) והמוזרה אכל חטוא עליה:
שצין מכפרין על המזיד כשוגג. רוצ
חטאות ואשמות אין מכפרין על המזיד
כשוגג אלא אשם שפחה מרופה ואשם
נזיר טמא ואשם שזבעת הפקדון
וחטאת דשבעת העדות: אך חלק. אך
צשעור לחדש השציעי הוא יום הכפורים
הוא וכל שאין ורקין מיעוטין ללמדך
שפועים שאין יוה"כ מכפר: **סס**

היום עזמו בלא שעיר המשתלח מכפר קצת ואין כאן כרת
גמור וכה"ג אשכחן צפרק קמא דצחסיס (דף ו. וסס) דעולה
מכפרת על הירש (מקופיא) ולא מקיפעא כלומר לגמרי והשתא
חתי
היום עזמו בלא שעיר המשתלח מכפר קצת ואין כאן כרת
גמור וכה"ג אשכחן צפרק קמא דצחסיס (דף ו. וסס) דעולה
מכפרת על הירש (מקופיא) ולא מקיפעא כלומר לגמרי והשתא
חתי
היום עזמו בלא שעיר המשתלח מכפר קצת ואין כאן כרת
גמור וכה"ג אשכחן צפרק קמא דצחסיס (דף ו. וסס) דעולה
מכפרת על הירש (מקופיא) ולא מקיפעא כלומר לגמרי והשתא
חתי

ספרא. מורת כהנים ר' יהודה היא הכי אמרין צנסהדרין צאלו
הן הנחנקין (דף פו: מ). **לא קראו מקרא קודש.** לא קיבלו צנרכותיו
לומר מקדש ישראל ויהו"כ: **ומודה רבי צנרס דיומא.** הא דתניא
קמייתא דליתו מכפר על שאינן שצין צכרת של יום הכפורים קאמר
שלי עיניו ושל מלאכה אכל על כל שאר עבירות מכפר אף על פי שעשה צו מלאכה ולא התענה צו: **דאי לא תימא הכי.** דכרת
דיומיה מודה רבי דלא מכפר ותימא דלכרת דיומיה (ס) מכפר: **אכל דיוה"כ לים ליה לרבי.** צתמיה. א"כ למה ליה כתיב ציום הכפורים
כרת צשלמא צשאר כרימות דאי מיתה קודס יוה"כ לא איכפר אלא הן למה לי הא כי עבר עליה מכפר עליו הא יומא: **אלמה לא.**
צתמיה. כלומר אלמה אי אית ליה לרבי דמכפר על כרת דיומיה בלא תשובה לא איכא כרת ציום הכפורים: **והא משכחת לה**
כגון דעבד צניליא ומית דלא אחי ימא לכפורי ליה. שאין מכפר בלא יום כדכתיב (ויקרא טו) כי ציום הזה יכפר עליכס:
ומקשינן

(א) יומא פ"ח פו. נכרימות
(ב) סנהדרין טז. נ"ש,
(ג) נ"ח מוס' ימיו ע"ב. ד"ה
(ד) ופנהדרין (ו) ופנהדרין
(ז) ופנהדרין סד: ז"ל.
(ח) ופסחים ה. וז"ל.
(ט) ופסחים לו: וז"ל.
(י) נכרימות. כל הסוגיא
ע"ש. (י) וז"ל מוס' כרימות
ד"ה וקראו מקרא קדש
פי' נכסות נקיה מקרא קדש
צמילת' מקרא קדש כו'
ע"ל ופי' מוס' דהנא ד"ה
לא קראו. (י) צ"ל: צחטופא
וצעות פניו ומגלה שלא
הכלה כגון (ו) וצ"ל
לן. (ז) ומכרת כד. (ח) ש"ך
לע"ז. (י) פי' דבר סלף
למעלה כלומר עולה מכפר
על הירש דבר מועט.

תורה אור השלם

1. פי דבר צ' ק"ה ואת
מזוהו הפ' הקב"ה
תורת הקב"ה והוא עונה
במהר טו לא
2. אך ב"עשור לחדש
השבועי הזה יום
הכפורים הוא מקרא
קדש יקרא לבם וענינים
את נפשתיכם והקרבנן כג
אשף לקי' ויקרא כג כו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דאי כו'
דיומיה נמי מכפר:

גליון הש"ס

גמ' זה הפורק עול. עין
יבמות דף ט ע"א מוס'
ד"ה מה:

מוסף רש"י

חוץ מפורק עול. ספר
צכפ"ה (יומא פה: מ):
פורק עול של כל המלות
(כרימות). ומגלה פנים
בתורה. ודש את המורה
לגנאי. כגון מנשה שהיה
דוש צלגדות של דופי לא
היה לו למשה לכתוב אלא
ומנע היתה פלגש וגו'
(ויחא סס ובע"ז כרימות
סס). בזמן שעונה בה.
שלא צז קודס מיתה סו'
כרת. אכל צז לא
(סנהדרין צ: מ). קראו
מקרא קדש. מתקן סדר
התפלה (כרימות ז: מ).
ומודה רבי צכרת
דיומא. דהא דקמני לא
התענה צו מכפר. אכל העבירות
דכל השנה. אכל המפר.
עבירה דעניו לא מכפר.
ואך חלק נמי דקמני קאמר
צעבירות דיומיה קאמר
(סס). כרת. הולך ערבי
בלא נשים וסס יו' מתיס
(סס).